MAATALOUS

Erityisesti investoineet, velkaiset tilat ovat tiukoilla. **TOIMITUSJOHTAJA ARI MÄKELÄ, TUOTTAJAIN MAITO**

Valiolaisen maidon perushinta putoaa 35-37 senttiin

Valiolaiset osuuskunnat ilmoittivat maanantaina laskevansa maidon tuottajahintaa helmikuun alusta. Kukin osuuskunta päättää hinnastaan, mutta yleisin perushinta näyttää olevan 35 senttiä.

Itämaito maksaa kuun vaihteesta lähtien 35 sentin perushintaa, osuuskunnan toimitusjohtaja **Ilpo Lukkarinen** kertoo.

”Maailma on muuttunut tosi nopeasti. Puolessa vuodessa vahvasta korkeasuhdanteesta tähän tilanteeseen”, Lukkarinen toteaa.

Vuonna 2013 Itämaidon perushinta oli 44 senttiä. Kun hinta nyt laskee 35 senttiin, pudotusta on tullut 20 prosenttia.

Myös jälkitilit supistuvat. Vuodelta 2013 Itämaidon maksama hinta jälkitileineen oli yli 47 senttiä. Viime vuodelta osuuskunta maksaa perusjälkitiliä 0,85 senttiä.

”Meillä ei nyt ole Venäjänmarkkinaa, ja maailmanmarkkinahinnat ovat alamaissa. Suomesta ei vie isoja määriä kukaan muu kuin Valioryhmä”, Lukkarinen selvittää hinnanlaskun syitä. ”Lisäksi suomalaisten ostovoima ei ole kasvamassa, ja tuontipainettakin on.”

Hän huomauttaa, että samoilla markkinoilla toimivien Ruotsin ja Tanskan tuottajahinta on 28 senttiä.

”Tämä on vakava paikka, mutta kyllä tästä noustaan.”

”Varsinkin investoineet tilat tiukilla”

Myös Tuottajain Maidon perushinta putoaa kuun vaihteessa 35 senttiin, toimitusjohtaja **Ari Mäkelä** kertoo. ”Näin iso lasku on todella ikävä päätös, mutta täysin markkinalähtöinen.”

Mäkelä toteaa, että Valio on tehnyt tiukkoja kustannussäästöjä, samoin osuuskunnat. ”Myös joka ainoa tuottaja miettii nyt, missä vielä pystyisi säästämään.”

Erityisesti investoineet, velkaiset tilat ovat tiukoilla, Mäkelä toteaa.

Tuottajain Maidon viime vuoden jälkitili jää alle sentin. ”Valio ei voi maksaa osuuskunnille jälkitiliä, eikä osuuskunnan tulos mahdollista korkeampaa hintaa”, Mäkelä sanoo.

Hän muistuttaa, että osuuskunnan palveluiden arvo on tuottajille merkittävä asia maidon hinnan lisäksi.

Länsi-Maito maksaa 37 senttiä

Länsi-Maito poikkeaa linjasta maksamalla tuottajilleen helmikuun alusta 37 sentin tuottajahintaa.

Muita korkeamman hinnan taustalla on osuuskunnan vakavaraisuus, toimitusjohtaja **Kari Aakula** toteaa.

Länsi-Maidon jälkitili viime vuodelta on puoli senttiä.

”Toivottavasti ei enää jouduta laskemaan”

Valio pudotti osuuskunnille maksamaansa maidon hintaa jo viime syksynä kuudella sentillä. Osuuskunnat kompensoivat pudotusta kahdella sentillä, jolloin pudotus tuottajille jäi neljään senttiin.

Valion hallituksen puheenjohtaja **Vesa Kaunisto** ennakoi uutta tuottajahinnan laskua jo MT:n haastattelussa 9. tammikuuta. Silloin hän ei halunnut arvioida laskun aikataulua eikä suuruutta.

”Kehitys johti nyt siihen, ettei laskun kanssa pystytty odottelemaan pitempään”, hän totesi tiistaina.

Keskeisenä syynä tilanteeseen Kaunisto pitää Venäjän-viennin katkeamista. Samaan aikaan EU:n maitomäärät ovat kasvaneet voimakkaasti ja teollisuustuotteiden maailmanmarkkinahinnat laskeneet. Oman lisänsä tuo kuluttajien ostovoiman heikkeneminen kotimarkkinoilla.

Kaunisto toivoo, ettei tuottajahintaa enää jouduta laskemaan. ”Tiloilla on jo tosi tiukkaa tällä hintatasolla.”

SATU LEHTONEN

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Vesa Kaunisto ennakoi uutta tuottajahinnan laskua jo MT:n haastattelussa 9. tammikuuta.

Arla: Hinnoittelemme omista lähtökohdista

Arlan toimitusjohtaja **Reijo Kiskola** kertoo, ettei kilpailijan päätös laskea tuottajahintaa vaikuta suoraan yhtiön hinnoitteluun.

”Me teemme päätökset omista lähtökohdistamme.”

Arlan tuottajahinta on tammikuussa 40,8 senttiä litralta. Päätöksiä hinnan muuttamisesta ei Kiskolan mukaan toistaiseksi ole tehty.

”Seuraamme tilanteen kehittymistä ja etenemme päivä kerrallaan.”

JUKKA LEHTINEN

Lidl luopuu Valion tuotteista

Valikoimissa ollut viisi tuotetta

Valion tuotteet poistuvat Lidl-kauppojen valikoimista.

”Lidlin valikoimassa on ollut viisi Valion tuotetta, kolme erilaista juustoa ja kaksi levitettä. Valikoiman kehittämisen myötä olemme päätyneet korvaamaan nämä tuotteet omilla tuotemerkeillämme”, ostojohtaja **Timo Hansio** kertoo Maaseudun Tulevaisuudelle.

NIKLAS HOLMBERG

MTK: Tuottajilla ja metsästäjillä vastuu sikaruton torjunnassa

Afrikkalainen sikarutto (ASF) kärkkyy Baltiassa ja itärajan tuntumassa ja riski sen leviämiselle Suomeen kasvaa koko ajan.

ASF-virus on erittäin kestävä ja leviää helposti muun muassa lihan, lihatuotteiden, veren, lannan tai vaatteiden mukana. Siksi erityisesti Viroon tehtävät jahtimatkat kasvattavat tautiriskiä.

MTK:n johtokunnan jäsen, sikatilallinen **Pertti Hakanen** vetoaa metsästysmatkailijoita käyttämään kohdemaassa vuokravarusteita ja tulemaan kotiin ilman liha- tai metsästysmuistotuliaisia.

Tuottajajärjestö ei halua syyllistää sen paremmin metsästäjiä kuin sikalatyöntekijöitä tai tuottajia, mutta ASF:n vakavuus ja vaarallisuus on jokaisen ymmärrettävä, Hakanen painottaa.

Suomalainen sikatalous on kamppaillut talousvaikeuksissa jo kauan. Yhtään uutta takaiskua elinkeino ei kestä.

”Jos afrikkalainen sikarutto leviää tänne, rajat sulkeutuvat saman tien ja sianlihan vienti loppuu kokonaan. Sen seurauksena kotimarkkinat sakkaavat.”

Suomeen päästyään afrikkalainen sikarutto aiheuttaisi sianlihaketjulle miljoonamenetykset, jotka jäisivät pääosin elinkeinon maksettaviksi.

Hakanen edustaa MTK:ta maa- ja metsätalousministeriön perustamassa työryhmässä, joka pohtii käytännön keinoja ASF:n torjumiseksi. Myös metsästäjät ovat mukana miettimässä torjuntatoimia.

Ryhmän on määrä saada työnsä valmiiksi helmikuun loppuun mennessä.

”Keskuudessamme vallitsee hyvä yhteisymmärrys ja yhteistyö.”

Ehdotukset eivät auta, jos tieto niistä ei kulje kentälle, Hakanen myöntää. Siksi jokaisen tahon on tehtävä parhaansa tiedon viemisestä eteenpäin.

Lisäksi on mietittävä, joko olisi aika tiedottaa matkustajille ASF:stä itärajan tulliasemilla sekä Virosta tulevien laivojen Suomen terminaalissa, Hakanen pohtii.

Moni itärajan jonoissa odottava ulkomaalainen rekkakuski nauttii kotoaan tuomiaan eväsleipiä, joiden välissä on sianlihasta tehtyä makkaraa. Ruuantähteet heitetään ikkunasta luontoon, mikä kasvattaa tautiriskiä huomattavasti.

Suomessa käy paljon baltialaisia töissä muuallakin kuin sikaloissa. Myös he voivat tietämättään tuoda ASF:n mukaan.

Matkustajille tiedottamisen lisäksi luomusikojen tilanne vaatii miettimistä.

Niiden on säädösten mukaan ulkoiltava. Hakasen mielestä luomusiat on voitava tautipaineen kasvaessa ottaa sisään ilman, että tuottaja menettää luomutukia.

MAIJA ALA-SIURUA

”Kauppa sanelee, tuottaja maksaa”

TAMPERE (MT)

Uutista maidon tuottajahinnan laskusta sulateltiin eilen kallella kypärin tuottajaliittojen ja metsänhoitoyhdistysten yhteisillä toimihenkilöpäivillä.

”Tilanne ei voi olla tällainen, että kauppa voi käyttää saneluvaltaa ja tuottaja maksaa. Suunta pitää saada muuttumaan”, sanoi MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**.

Hänen mielestään maidon hinnanlasku liittyy viime viikolla rummutettuun kauppojen hinta-aleen.

”Jo viikko sitten varoiteltiin, että tuottajan selkänahasta tätä otetaan. Siltä se taas näyttää.”

Marttilan mukaan päättäjienkin olisi nyt korkea aika herätä maatalouden kestämättömään tilanteeseen.

”Tuottaja ei voi olla ainoa, joka joustaa.”

Hän ihmetteli, onko kauppa todella sitoutunut suomalaisen ruuan laatustrategiaan.

”Laadulla on hintansa. Jos laatustrategiaa ei haluta, kauppa voisi ilmoittaa sen suoraan, voitaisiin miettiä muuta strategiaa.”

Uutinen maidon hinnasta ei tullut yllätyksenä.

”Kun taustalla oli Venäjän tilanne, syksyn tapahtumat ja kotimarkkinoiden vastuuttomuus, kaikki ainekset tähän soppaan oli valmiina.”

Maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.) toivoi, että elintarvikemarkkinoilla päästäisiin nopeasti normaaliin päiväjärjestykseen. Hän arvioi Venäjän levottoman nykytilan heijastuvan suomalaistiloille merkittävästi.

”Toivotaan, että Ukrainasta saataisiin hyviä uutisia.”

HANNA LENSU

»Jo viikko sitten varoiteltiin, että tuottajan selkänahasta kauppojen hinta-ale otetaan. Siltä se taas näyttää.«

JUHA MARTTILA

Hyvinvointiasiantuntija ei kieltäisi parsinavetoita

Helsingin yliopiston eläinten käyttäytymistieteen dosentti **Laura Hänninen** ei kieltäisi parsinavetoita, vaan eläimen kokoaikaisen kiinni pitämisen.

Hänninen toteaa Vihreä lanka -lehden haastattelussa, että nauta on sosiaalinen eläin, jolla on liikkumisen ja kehonhoidon tarve.

”Jos parsinavetan eläimillä olisi ympärivuotinen jaloittelumahdollisuus, ei niissä asuvien nautojen hyvinvoinnin taso olisi mielestäni välttämättä sen heikompi kuin monessa pihatossa”, hän sanoo.

Hännisen mielestä ei pidä tuudittautua ajattelemaan, että pihatto olisi automaattisesti nautaparatiisi. Hän toivoo, että myös pihattojen eläimet pääsisivät jaloittelemaan ja laitumelle kesäisin.

Eläinsuojelulain uudistus lykkääntyy eduskuntavaalien yli. Vihreä lanka kysyi Hänniseltä, mitä ongelmia nykyisessä laissa on.

”Nykyinen eläinsuojelulaki on itse asiassa edelleen varsin hyvä”, Hänninen vastaa.

”Ongelmana ovat olleet alempiasteiset säädökset, joilla on vesitetty lain hyvää tarkoitusta ja sallittu pitomuotoja, jotka eivät huomioi eläinten tarpeita.”

Hänninen kommentoi myös nautojen nupouttamista.

”Vasikan sarvenaiheet voidaan nykytietämyksellä tuhota yhtä kivuttomasti kuin meidän reikäisiä hampaitamme korjataan hammaslääkärillä: paikallispuudutuksessa, joka tehdään vilkkaille vasikoille rauhoituksessa. Nykysuosituksen mukaan olisi annettava yhden vuorokauden mittainen tulehduskipulääkekuuri hoitamaan jälkikipua.”

SATU LEHTONEN

MARKKU VUORIKARI

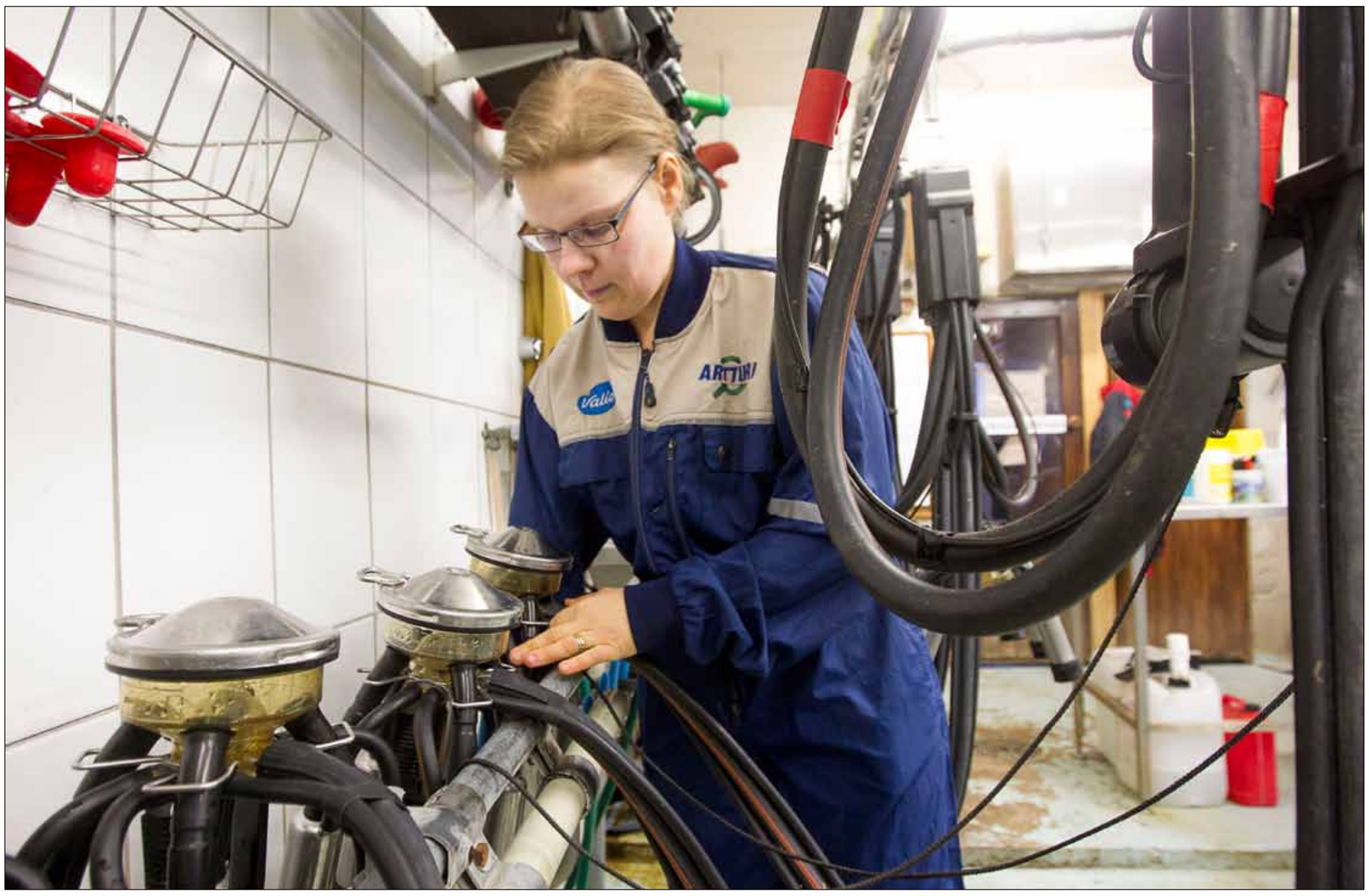

Maatalousyrittäjä Pirjo Vakkilainen Nurmijärven Nukarilta kertoo, että tilalla harkitaan jatkossa investointeja yhä tarkemmin.

”Tästä ei tule helppo vuosi lypsykarjatilalliselle”

NURMIJÄRVI (MT)

Maitotilaa Nurmijärven Nukarilla pitävät **Pirjo** ja **Tom Vakkilainen** osasivat odottaa Valiolaisten osuuskuntien ilmoittamaa tuottajahinnan laskua.

”Odotettiin jopa pahempaa, mutta tästä vuodesta ei tule helppo”, yrittäjät sanovat.

Vakkilaiset ovat osuuskunta Länsi-Maidon tuottajia. Osuuskunnan tuottajahinta perusmaidolle on helmikuun alusta 37,3 senttiä.

Investoinnit jäihin

Vakkilaisten tilalla investoinnit mietitään jatkossa entistä tarkemmin. Tilalla on 42 lypsylehmää.

”Onneksi ei ole kovia paineita isoihin investointeihin, eikä juuri ole rakennettu miljoonanavettaa”, Pirjo Vakkilainen kertoo.

Yrittäjien mukaan tuottajahinta oli suunnilleen samassa 7–8 vuotta sitten.

”Mutta silloin kustannukset olivat huomattavasti pienemmät.”

Kipuraja lähenee

Tilalla työskenteli aiemmin ulkopuolinen työntekijä.

”Palkkakulut tippuivat, kun työntekijä siirtyi muualle töihin. Viivan alle ei silti jää yhtään enempää, vaikka työt ovat kyllä lisääntyneet”, Pirjo Vakkilainen sanoo.

Yrittäjien mukaan tuottajahinta ei enää ole kaukana kipurajasta.

”Jos meillä vielä olisi vakituinen työntekijä, oltaisiin jo rajan alapuolella.”

Hankalassa tilanteessa ovat myös tilat, jotka ovat investoineet paljon viime vuosina.

”Siellä aletaan olla tiukilla”, Tom Vakkilainen lisää.

JUKKA LEHTINEN

Sika- ja siipikarjatuki jatkuu Etelä-Suomessa

Maaseutuvirasto Mavin verkkosivuilla oleva teksti on pelästyttänyt viljelijät turhaan.

Sivuilla todetaan, että ”Etelä-Suomen kansallista kotieläintukea ei makseta enää vuonna 2015”.

Viitemäärään perustuvan sika- ja siipikarjatuen maksaminen AB-tukialueella jatkuu kuten ennenkin. Mavin sivuilta tuki löytyy nyt kohdasta ”Sika- ja siipikarjatalouden Etelä-Suomen tuki”.

SATU LEHTONEN

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Kasvukausisovellus kisaa Barcelonassa

Suomalainen Agrai-sovellus nousi voittajaksi Turussa Euroopan avaruusjärjestö Esan App camp -kisan osakilpailussa.

Henrik Skogströmin, **Aarni Koskelan**, **Otso Rasimuksen** ja **Matti Määttäsen** voittoisa tiimi matkaa maaliskuussa Barcelonassa pidettävään loppukilpailuun.

Agrai-sovellus hyödyntää satelliittien välityksellä kerättävää tietoa esimerkiksi säätilasta ja ilmastosta.

Sovellus antaa maanviljelijälle tietoa kasvukauden edistymisestä ja sadon oletetusta valmistumisajankohdasta.

KIRJA

Vinkkejä viljelykiertoon

Uusi Viljelykiertojen monipuolistaminen -kirja kertoo, miten kasvintuotanto- ja kotieläintila voivat monipuolistaa viljelyään ilman lisäkustannuksia ja tilan tulosta parantaen.

”Kaikkein eniten viljelykierroista hyötyy maaperä, joka on tärkein tuotantoresurssi maatiloilla ja jonka toimintaedellytyksistä pitäisi pitää nykyistä parempaa huolta”, kirjan toimittaja, palveluryhmäpäällikkö **Sari Peltonen** Pro Agria Keskusten liitosta kertoo.

Kierrosta on myös taloudellista hyötyä.

”Laskelmiemme mukaan monipuolinen viljelykierto, jossa on viljaa puolet pinta-alasta ja muita, lähinnä öljy- ja palkokasveja lopulla alalla, taloudellinen tulos on noin 50 euroa hehtaarilta parempi yksipuoliseen viljanviljelyyn verrattuna”, Peltonen kertoo.

Kirja kertoo, miten viljelykierrot hyödyttävät maan kasvukuntoa, vähentävät kasvintuhoojien riskiä, parantavat sadon määrää ja laatua sekä tasaavat viljelyn riskejä ja työhuippuja.

Julkaisu antaa myös tietoa ravinnehuuhtoutumien vähentämisestä, luonnon monimuotoisuuden edistämisestä ja pölyttäjien, kuten mehiläisten ravintotarpeiden turvaamisesta kasvivalintojen avulla.

Kirja auttaa myös pohdittaessa uuden tukijärjestelmän vaihtoehtoja. **SATU LEHTONEN**